

**LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO NARYS
ANDRIUS NAVICKAS**

Gedimino pr. 53, 01109 Vilnius

Tel. (8 5) 239 6550

El. p. andrius.navickas@lrs.lt

Lietuvos Respublikos aplinkos ministrui
Kęstučiui Navickui
Jakšto g. 4/9, Vilnius LT-01105
el. paštas: info@am.lt

2017-09-28 Nr. SN-S-003

DĖL SODININKŲ BENDRIJŲ SKUNDŲ

Į mane kreipėsi kelios Jonavos rajone esančios sodininkų bendrijos, nepatenkintos nauja komunalinių atliekų surinkimo ir apmokėjimo tvarka Jonavos rajono savivaldybėje.

Kreipimuose išdėstyti faktai ir aplinkybės kelia pagrįstų abejonių dėl tokios tvarkos teisingumo ir teisėtumo.

Viena iš Aplinkos ministerijos funkcijų yra formuoti valstybės politiką atliekų tvarkymo srityje, organizuoti, koordinuoti ir kontroliuoti jos įgyvendinimą.

Remdamasis LR Seimo statuto 12 straipsnio 4 punktu ir 14 straipsnio 1 punktu sodininkų raštus su priedais persiunčiu Jums ir prašau atsakyti į žemiau pateiktus klausimus:

- 1) Sodininkų bendrija yra ribotos civilinės atsakomybės pelno nesiekiantis viešasis juridinis asmuo, kurio tikslas – įgyvendinti sodininkų bendrąsias teises ir pareigas, susijusias su mėgėjų sodo teritorijos ir joje esančių bendrojo naudojimo objektų valdymu, priežiūra ir naudojimu. Kodėl sodininkų bendrijos verčiamos mokėti komunalinių atliekų tvarkymo mokesčius už turimą, kuris nuosavybės teise priklauso ne sodininkų bendrijai, bet kitiems asmenims?
- 2) Kodėl sodininkų bendrijos verčiamos užsiimti jai nebūdinga veikla – palaikyti kontenerių švarą, savalaikiai juos valyti, plauti ir (ar) dezinfekuoti? Kokie teisės aktai nustato tokius reikalavimus?
- 3) Kokie teisės aktai įgalina reikalauti iš sodininkų bendrijų, kad šios savo lėšomis įrengtų atliekų surinkimo aikšteles?
- 4) Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas 2010-03-29 d. nutartyje (administracinė byla Nr. A525-471/2010) konstatavo, kad proporcingumo principas principo „teršėjas moka“ kontekste reikalauja, kad nustatyta vietinė rinkliava už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir už atliekų tvarkymą nelemtų, kad tam tikri atliekų turėtojai turės padengti išlaidas akivaizdžiai neproporcingas dėl jų nekilnojamo turto ir jo naudojimo paskirties galinčiam susidaryti atliekų kiekiui. Kodėl jūsų ministerijos parengtuose teisės aktuose nėra įvertintos teismo įvardintos aplinkybės dėl galimo akivaizdžiai neproporcingo išlaidų padengimo atsiradimo, ko pasėkoje asmuo, toje pat savivaldybėje turėdamas, pvz., penkis turto vienetus turi mokėti akivaizdžiai daugiau už asmenį, kuris turi tik vieną turto vienetą?

- PRIDEDAMA. 1. Sodininkų bendrijos „Atgaja“ 2017-09-13 skundo su priedais nuorašas (5 lapai, 1 egz.);
2. Sodininkų bendrijos „Žvirgždė“ 2017-09-15 skundo su priedais nuorašas (4 lapai, 1 egz.);
3. Sodininkų bendrijos „Inkaras-2“ 2017-09-18 skundo su priedais nuorašas (4 lapai, 1 egz.);

Seimo narys

Andrius Navickas

ORIGINALAS
NEBUS SIUNČIAMAS

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA

Budžetinė įstaiga, A. Jakšto g. 4, LT-01105 Vilnius,
tel. (8~5) 266 3661, faks. (8~5) 266 3663, el. p. info@am.lt, http://www.am.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602370

Lietuvos Respublikos Seimo nariui Andriui
Navickui

2017-10-27
į 2017-09-28

Nr. (17-2)-D8-7183
Nr. SN-S-003

DĖL SODININKŲ BENDRIJŲ SKUNDŲ

Atsakydami į raštą, teikiame Aplinkos ministerijos nuomonę, kuri nelaikytina oficialiu teisės aiškinimu.

Dėl pirmo klausimo, informuojame, kad vadovaujantis Lietuvos Respublikos (toliau – LR) atliekų tvarkymo įstatymo 30 straipsnio 13 dalimi, fizinis ar juridinis asmuo yra komunalinių atliekų turėtojas, nepriklausomai nuo jo teisinės formos ar vykdomos veiklos pobūdžio. Minėto įstatymo 30¹ straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad organizuojant komunalinių atliekų tvarkymą, sudarant komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos teikimo sutartį arba mokant savivaldybės nustatytą rinkliavą, atliekų turėtojams atstovauja jų naudojamo nekilnojamojo turto objekto savininkas arba nekilnojamojo turto objekto savininko atstovas pagal įstatymą, arba nekilnojamojo turto objekto savininko įgaliotas asmuo, arba daugiabučio namo savininkų bendrija, individualių gyvenamųjų namų savininkų bendrija, garažų savininkų bendrija, sodininkų bendrija ar kita bendrija, arba bendrojo naudojimo objektų administratorius, arba asmenys, sudarę jungtinės veiklos sutartis bendrosios dalinės nuosavybės teisei įgyvendinti.

LR atliekų tvarkymo įstatymo 30¹ straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad nekilnojamojo turto objektų, kurių rūšių sąrašą nustato Aplinkos ministerija, savininkas arba įgalioti asmenys privalo mokėti nustatytą rinkliavą arba, jeigu rinkliava savivaldybės teritorijoje nenustatyta, sudaryti komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos teikimo sutartį su savivaldybės, kurios teritorijoje yra nekilnojamojo turto objektas, komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratoriumi arba savivaldybe. Vadovaujantis 2013 m. vasario 20 d. aplinkos ministro įsakymu Nr. D1-150 „Dėl nekilnojamojo turto objektų, kurių savininkas arba įgalioti asmenys privalo mokėti nustatytą rinkliavą arba sudaryti komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos teikimo sutartį, rūšių sąrašo patvirtinimo“ patvirtintas nekilnojamojo turto objektų, kurių savininkas arba įgalioti asmenys

100 Atkurtai
Lietuvai

privalo mokėti nustatytą rinkliavą arba sudaryti komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos teikimo sutartį, rūšių sąrašas (toliau – Nekilnojamojo turto objektų sąrašas). Šiuo įsakymu nustatyti nekilnojamojo turto objektai suprantami kaip pastatai su priklausiniais ir (ar) priskirtais naudoti žemės sklypais ar be jų, kitos patalpos, nepaisant jų registracijos nekilnojamojo turto registre.

Manytina, kad vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą mokėjimo prievolė turėtų būti siejama su nekilnojamojo objekto savininku, atsižvelgiant į Civilinio kodekso nuostatas savininko įgaliotu asmeniu ar tarp savininko ir nuomininko sudarytoje nekilnojamojo turto nuomos sutartyje nustatytomis sąlygomis.

Dėl antro klausimo, atkreipiame dėmesį, kad vadovaujantis LR aplinkos ministro 2013 m. spalio 23 d. įsakymu Nr. D1-857 „Dėl minimalių komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos kokybės reikalavimų patvirtinimo“ patvirtintų Minimalių komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos kokybės reikalavimų (toliau – Minimalūs reikalavimai) 23 punktu, atliekų tvarkytojas turi reguliariai plauti ir (ar) dezinfekuoti kolektyvinius mišrių komunalinių atliekų surinkimo konteinerius vadovaudamasis higienos reikalavimais ir savivaldybės nustatyta tvarka, bet ne rečiau kaip kartą per ketvirtį šiltuoju metų laiku arba sutartyje su savivaldybe ar Administratoriumi nustatytu dažnumu. Dezinfekavimui naudojami biocidai turi atitikti Lietuvos Respublikos ir Europos Sąjungos teisės aktais nustatytus reikalavimus. Individualius mišrių komunalinių atliekų surinkimo konteinerius turi plauti atliekų turėtojai arba atliekų tvarkytojai.

Dėl trečio klausimo, informuojame, kad vadovaujantis LR atliekų tvarkymo įstatymo 30 straipsnio 6 dalies nuostatomis, savivaldybės privalo užtikrinti, kad visiems jos teritorijoje esantiems atliekų turėtojams būtų sudarytos sąlygos naudotis komunalinių atliekų tvarkymo paslauga. Vadovaujantis šio įstatymo 30 straipsnio 7 dalimi, komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos kokybę pagal nustatytus teisės aktų ir sudarytų sutarčių dėl komunalinių atliekų tvarkymo paslaugų reikalavimus užtikrina atliekų tvarkytojas, teikiantis šią paslaugą. Už atliekų tvarkytojo teikiamos paslaugos kokybės priežiūrą ir kontrolę, už šios paslaugos nepertraukiamą teikimą atsakinga atitinkamos savivaldybės vykdomoji institucija. Vadovaujantis Minimalių kokybės reikalavimų 14 punktu, savivaldybė, administratorius ir (ar) atliekų tvarkytojas turi užtikrinti visų komunalinių atliekų turėtojų aprūpinimą mišrių komunalinių atliekų surinkimo priemonėmis (konteineriais, kitomis priemonėmis ir (ar) įrenginiais) neimant papildomo mokesčio, išskyrus nustatytą vietinę rinkliavą ar kitą įmoką už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir komunalinių atliekų tvarkymą. Atsižvelgus į pateiktą informaciją, komunalinių atliekų surinkimo aikštelių įrengimą, manytina, turėtų organizuoti savivaldybė.

Dėl ketvirto klausimo atkreipiame dėmesį, kad vadovaujantis 2016 m. balandžio 20 d. nutarimu Nr. 384 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. liepos 24 d. nutarimo Nr. 711 „Dėl Rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų

tvarkymą dydžio nustatymo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo“ patvirtintų Vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydžio nustatymo taisyklių (toliau – Taisyklės) 17 punktu, sudarant komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos teikimo sutartį arba mokant savivaldybės nustatytą vietinę rinkliavą, atliekų turėtojams atstovauja jų naudojamo nekilnojamojo turto objekto savininkas, nekilnojamojo turto objekto savininko atstovas arba kiti asmenys, kaip nustatyta Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo 30¹ straipsnio 1 dalyje (pvz., daugiabučio namo savininkų bendrija, individualių gyvenamųjų namų savininkų bendrija, garažų savininkų bendrija, sodininkų bendrija ar kita bendrija, arba bendrojo naudojimo objektų administratorius, arba asmenys, sudarę jungtinės veiklos sutartis bendrosios dalinės nuosavybės teisei įgyvendinti). Vadovaujantis Taisyklių 25 punktu, pastoviają įmokos dalį moka visi nekilnojamojo turto objektų savininkai arba jų įgalioti asmenys. Atsižvelgus į tai, rinkliava ar kita įmoka už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą skaičiuojama visiems nekilnojamojo turto objektų savininkams. Pažymėtina, kad nekilnojamojo turto objektų savininkai, turėdami kelis nekilnojamojo turto objektus, gali jais naudotis, nuomoti ar kitaip perleisti tretiesiems asmenims, todėl tikėtina, kad ir tokiuose nekilnojamojo turto objektuose susidarys komunalinės atliekos. Taip pat pažymėtina, kad vadovaujantis Taisyklių 30 punktu, kintamosios įmokos dedamosios nemoka nekilnojamojo turto objektų savininkai arba jų įgalioti asmenys, savivaldybių nustatyta tvarka deklaruojant, kad tam tikrą laikotarpį (ne trumpesnę kaip vienas metų ketvirtis ir ne ilgesnę kaip vieni metai) nebus naudojamasi nekilnojamojo turto objektu ir iš šio objekto tuo laikotarpiu komunalinės atliekos nebus surenkamos.

Aplinkos viceministras

Dalius Krinickas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO NARYS
ANDRIUS NAVICKAS**

Gedimino pr. 53, 01109 Vilnius

Tel. (8 5) 239 6550

El. p. andrius.navickas@lrs.lt

Vyriausybės atstovei Kauno apskrityje
Inesai Klimaitei-Mašalienei
L. Sapiegos g. 4, LT-44251 Kaunas
El.p.: VATkaunas@lrv.lt

2017-11-07 Nr. SN-S-007

DĖL JONAVOS RAJONO SAVIVALDYBĖS PRIIMTO TEISĖS AKTO

2016 m. gruodžio 22 d. Jonavos rajono savivaldybės taryba priėmė sprendimą Nr. 1TS-322 „Dėl Jonavos rajono savivaldybės dvinarės įmokos už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą dydžio nustatymo metodikos ir taikymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Sprendimas), kuriuo patvirtino Jonavos rajono savivaldybės dvinarės įmokos už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą dydžio nustatymo metodiką (toliau – Metodika) bei Jonavos rajono savivaldybės dvinarės įmokos (DVI) už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir tvarkymą taikymo tvarkos aprašą (toliau – Aprašas).

Minėtu sprendimu savivaldybės taryba nustatė, kad atliekų turėtojai yra savivaldybės teritorijoje esantys fiziniai ir juridiniai asmenys, turintys atliekų: individualių namų savininkai arba jų įgalioti asmenys, butų savininkai (jų įgalioti asmenys arba daugiabučių namų savininkų bendrijos), sodų ar garažų valdų savininkai (jų įgalioti asmenys arba sodų ir garažų bendrijos) (žr. Aprašo 19 p.). Tuo pačiu sprendimu savivaldybės taryba nusprendė, kad tuo atveju, jeigu mokesčių už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą moka kiekvienas garažo ar sodo savininkas, šio mokesčio kintama dalis dėl ženkliai išaugančių administravimo sąnaudų yra didinama 5 EUR/metus kiekvienam sodo/garažo NT objektui (žr. Metodikos 52 p.).

Manau, kad šis Sprendimas prieštarauja Lietuvos Respublikos Civiliniam Kodeksui (toliau – CK), įstatymams ir kitiems teisės aktams bei šiuo Sprendimu yra pažeidžiamas lygiateisiškumo principas.

Atliekų tvarkymo įstatyme nustatyta, kad atliekų turėtojams atstovauja jų naudojamo nekilnojamojo turto objekto savininkas arba nekilnojamojo turto objekto savininko atstovas pagal įstatymą, arba nekilnojamojo turto objekto savininko įgaliotas asmuo, arba daugiabučio namo savininkų bendrija, individualių gyvenamųjų namų savininkų bendrija, garažų savininkų bendrija, sodininkų bendrija ar kita bendrija, arba bendrojo naudojimo objektų administratorius, arba asmenys, sudarę jungtinės veiklos sutartis bendrosios dalinės nuosavybės teisei įgyvendinti. Atstovavimo pagrindai yra išdėstyti CK. Tuo tarpu Jonavos rajono savivaldybė Sprendimu nustatė, kad sodų/garažų bendrijos yra sodų/garažų savininkų atstovės/įgalioti asmenys.

Garažų savininkų bendrijos veiklą reglamentuoja Daugiabučių namų savininkų bendrijų įstatymas, kuris skelbia, kad daugiabučių gyvenamųjų namų ar kitos paskirties pastatų savininkų bendrija (toliau – bendrija) – ribotos civilinės atsakomybės pelno nesiekiantis juridinis asmuo, **įsteigtas naudoti, valdyti, prižiūrėti bendrosios dalinės nuosavybės teisės objektus arba juos sukurti bendrijos narių poreikiams**, arba tenkinti kitus bendruosius poreikius. Sodininkų bendrijų įstatymas skelbia, kad sodininkų bendrija yra ribotos civilinės atsakomybės pelno nesiekiantis viešasis juridinis asmuo, kurio tikslas – **įgyvendinti sodininkų bendrąsias teises ir pareigas, susijusias su mėgėjų sodo teritorijos ir joje esančių bendrojo naudojimo objektų valdymu, priežiūra ir naudojimu**. Taigi, įstatymai nesuteikia bendrijoms įgaliojimų atstovauti sodų ar garažų savininkų interesus, susijusius su jų asmeniniu turtu. Tokius įgaliojimus bendrijai (kaip įgaliotiniui) galėtų suteikti tik patys sodų/garažų savininkai.

Taip pat kelia abejonių Jonavos rajono savivaldybės tarybos Sprendimo nuostata dėl mokesčio už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą kiekvienam garažo ar sodo savininkui

padidino 5EUR/metus. Atkreiptinas dėmesys, kad daugiabučių namų savininkai nėra papildomai apmokestinami 5EUR/metus mokesčiu.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 4 straipsniu prašau patikrinti, ar Jonavos rajono savivaldybės tarybos 2016-12-22 sprendimas Nr. 1TS-322 neprieštarauja CK, įstatymams, Vyriausybės nutarimams ir kitiems su įstatymų įgyvendinimu susijusiems centrinių valstybinio administravimo subjektų priimtiems teisės aktams.

PRIDEDAMA. 2016-12-22 sprendimo Nr. 1TS-322 nuorašas (29 lapai, 1 egz.).

Pagarbiai

Seimo narys

Andrius Navickas

Valentinas Grumbinas, tel. (8 5) 239 6550, el.p. valentinas.grumbinas@lrs.lt